

พริมา รักษาพลเดช 2554: การวิเคราะห์ปัญหาของการอนุมานความสัมพันธ์ในโครงสร้างของสัมพันธ์สารจากคำเชื่อมความ ประโยชน์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (ภาษาศาสตร์ประยุกต์) สาขาวิชาภาษาศาสตร์ประยุกต์ ภาควิชาภาษาศาสตร์ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก: รองศาสตราจารย์กิติมา อินทรมพรรษ์, Ph.D. 125 หน้า

งานวิจัยชิ้นนี้มุ่งเน้นที่จะนำเสนอการวิเคราะห์กลไกคำเชื่อมเพื่อช่วยอนุมานความเชื่อมโยงของข้อความระดับสัมพันธ์สารสำหรับการประมวลผลภาษาธรรมชาติโดยใช้ทฤษฎีทางภาษาศาสตร์ และแบ่งประเภทกลไกการเชื่อมโยงความแบบคำเชื่อมตามวิธีการแบ่งประเภทกลไกคำเชื่อมภาษาไทยของ วิภา ฌานวังสะ (Wipah Channawangsa, 1986)

ผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลตัวอย่างพบว่า ค่าเฉลี่ยของจำนวนข้อความที่ใช้กลไกคำเชื่อมเพื่อเชื่อมโยงข้อความระดับสัมพันธ์สาร คือ ร้อยละ 40.73 ของจำนวนข้อความตัวอย่างทั้งหมด กลไกการเชื่อมโยงความแบบคำเชื่อมที่พบมากที่สุด คือ กลไกคำเชื่อมเพื่อเพิ่มเติมข้อมูล (Additive Relation) รองลงมา คือ คำเชื่อมเพื่อแจกแจงลำดับ (Enumerative Relation) ส่วนกลไกคำเชื่อมที่ไม่พบในการใช้เชื่อมโยงข้อความระดับสัมพันธ์สาร คือ กลไกคำเชื่อมเพื่อแสดงความคล้อยตามทางความคิด (Concessive Relation) กลไกคำเชื่อมเพื่อแสดงวัตถุประสงค์ (Relation of Purpose) และ กลไกคำเชื่อมเพื่อแสดงเงื่อนไข (Conditional Relation) ผลจากการวิจัยพบปัญหาของการอนุมานความสัมพันธ์ของประโยคจากกลไกการเชื่อมโยงความแบบคำเชื่อมสำหรับการประมวลผลภาษาธรรมชาติ ดังต่อไปนี้ 1) ปัญหาการอนุมานความเชื่อมโยงในคำพ้องรูปและพ้องเสียง และ 2) ปัญหาการใช้คำเชื่อมไม่น้อยกว่าสองคำต่อเนื่องกัน